

میں تن درد اوائلی

راجا رسالو

پاکستان رائٹرز گلڈ نے اُچھا مل ورتن کیتا (ادارہ مصنفین پاکستان)

سبھے حق لکھاری دے را کھویں

پہلی وار : جون 2006

مُل : 125 رُپے

پنجابی مرکز

7 اے، سٹریٹ 6، کوچا محمدی

سلطانپورا، لاہور 54900

پنجاب سرکار دے انفارمیشن، کلچر تے

یوتھ افئرز دے محکمے دے مالی مل ورتن نال چھپی

حاجی حنیف اینڈ سنز پرائیویٹ لاہور وچ چھاپی گئی

Maen tann dard avalu

A collection of poetry

by *Raja Rasalu*

Price Rs ~~100~~ \$ 10.00

Punjabi Markaz

7/A, Street 6, Koocha Muhammadi,

Sultanpura, Lahore 54900, Punjab. (Pakistan)

Email: punjabimarkaz@yahoo.com

ISBN 969-8159-03-7

میں تن درداوے

راجا رسالو

شفقت تنویر مرزا

تے

محمد آصف خاں (مرحوم)

وے ناں

چہناں کولوں میں

بہت کچھ سکھیا

جائگاری

نام: محمد صادق
 قلمی نام: راجا رسالو، صادق علی عاجز، ابن سلطان
 والد: میاں سلطان محمد مرحوم
 جنم بھوں: چک 590، احاطا خوشی رام، ڈاکخانہ واربرٹن، ضلع ننکانہ
 جنم تاریخ: 11 جولائی 1928
 تعلیم: ☆ ورنیکلر فائنل = ڈی بی ٹل سکول، منڈی واربرٹن
 ☆ میٹرک = گورنمنٹ ہائی سکول، شیخوپورا
 ☆ پنجابی فاضل (پرائیویٹ) = پنجاب یونیورسٹی 1954
 ☆ ایف اے = پنجاب یونیورسٹی 1959

سرکاری ملازمت

مڈھ 9.10.1947 بطور کلرک، پنجاب پولیس
 ریٹائرمنٹ 24.5.1980 بطور اسٹنٹ

چھپیاں کتاباں

- ☆ پنجاب دے لوک گیت = مئی 1959، جدید ناشرین، چوک اردو بازار، لاہور
- ☆ آواجائی = اگست 1980، پاکستان پنجابی ادبی بورڈ، لاہور
- ☆ لوریاں (مع منظوم آردو ترجمہ) = مارچ 1980، لوک ورثہ، اسلام آباد
- ☆ ڈاکٹر نذیر احمد فن تے شخصیت = جولائی 1980، پاکستان پنجابی ادبی بورڈ، لاہور
- ☆ پنجابی دی ڈوجی کتاب (ستویں جماعت لئی) پنجاب ٹیکسٹ بک بورڈ، لاہور
- ☆ دو آردیاں دو پار دیاں = جون 2005، پاکستان پنجابی ادبی بورڈ، لاہور
- ☆ میں تن درد اوتے = پاکستان رائٹرز گلڈ تے پنجابی مرکز، لاہور

ویروا

..... / احمد راہی	11
راجا رسالو دی و نچلی / بشری رحمن	12
راجا رسالو دی غزل / اعتراز احسن	16
درد اوتے	19
نعت شریف	21
سلام بحضور حضرت امام حسینؑ	22
قائد اعظم دی یاد وچ	23
اج دا دن	24
پاک وطن	26
سکھ جج کوئی یار مناون دا	27
درجا بہ درجا	29
جاگ تھیا کرسان	30
جاگ او بیلپا جاگ	32
نویں رت	33
پتن	34
توں را نچھن دا ویر	36
سفنا	37
اکلاپا	39

ٹوٹے دو	40
سچ تے کج	41
میں	42
لوئے لوئے	44
کدے سوچیا جے	46
میتھی دی خوشبو	49
ناصریاغ	51
سچ سچ دسیں	54

غزلاں

خورے کس دی زلف نے اوہنوں ڈنگیا اے	59
رُس گئے نہیں شوہ چہناں توں اوہ سکھیاں کس کار دیاں	60
دل دا سبھ توں اُچا تحفا ڈھوا دتا ڈھو	62
اُچے بُرج لہور دے ساڈا دین ایمان	64
ساقیا ایویں نہ کر بکھیڑے بھر کے دے گلاسی	65
شالا وسدے رہن ہمیشا پاڑے پاؤن والے لوک	67
رکھ ساٹھ ساٹھ لہتی توں زلف شریر توں	68
ساڈے چار چغیرا تھیرے میں	69
وہیندی ندی دا پانی	71
پیار دے روگی اس دنیا وچ پھردے میں چپ چان	73
نویں سویر دا سورج چڑھیا لے کے نواں پیام	74
ہسدے وسدے رہن ہمیشا جٹڑے پاڑے پاؤن لوک	75
گھر دا نقشا لگیا اے کوئی ہور جھیا	76

دُکھ اوتے جرے پیندے	77
سوچاں رکھ توں اپنے کول	79
اپنے آل دوالے دیکھ	81
جھاں دے دُکھ دیکھ دیکھ کے اپنے دُکھ وی بھلدا جاواں	83
وسدے گھروچ اون پروہنے چنگاے	84
ویلے دے فرعونوچی کہن دیو	85
دنیا اُتوں فن دے سوے سِک گئے نیں	86
مُونہ دے جنڈرے کھولو بھنو	87
اوہ آیا تے ہسیاں کلیاں	88
تھاں تھاں اُتوں پائیا چولا اے لیرو لیروی	90
پیار دوارے	91
رکھنے پھل کتاباں دے وچ	92

گیت

سوچاں وچ ڈبیاں نیں سوچاں میرے ہاتیا	97
گلاں رَج کے نہ کیتیاں سویر ہو گئی	98
کئی سال گزرے ایہ دن رات بیتے	99
چینی پروہنیاں دے آون اُتے	101
ہالی دا گیت	103
بھارت وچوں جنگی قیدی آون اُتے	104
ماہیا	106
پہلی دا بوٹا	107

بولیاں 109

ڈھولا 110

مزاحیا انگ 111

چانن چراغ

حضرت شاہ مادھو لعل حسین دے حضور 113

بابا نانک 114

میرا سلام وارث 115

میاں محمد بخش دی چونگی 116

حضرت خواجا غلام فرید دے حضور 117

سید فضل شاہ نواں کوٹی لپی 118

پیر فضل گجراتی 119

○○○○○

راجا رسالو ہوری لہنی ماں بولی پنجابی دے بڑے سچے تے سچے سیوک نہیں۔ کوئی چالھی پنتالی ورھیاں توں ایہو ای ڈٹھا اے پئی پنجابی دے بھلے لئی کوئی وی کھ ہووے، کدھرے وی ہووے، 'راجا رسالو ہوری ساریاں توں پہلاں اوتھے اڑے ہوندے نہیں۔ اینج جاپدا اے پئی اوہناں دی ماں نے اوہناں توں پنجابی دی گڑھتی دتی سی۔

پنجابی نال ات پیار ہون پاروں راجے ہوراں لہنیاں سوچاں تے اپنے آدرش توں شعراں دا رُوپ دین لئی لہنی ماں بولی ورتی اے۔ جہڑی بولی دودھ راہیں بندے دے انگ انگ وچ رچی ہووے او سے وچ اوہ کھل کے تے بڑے سچ نال لہنی گل کر سکدا اے۔

”میں تن درد اوتے“ راجا رسالو ہوراں دی شاعری دا پہلا پراگا اے پر ایہدے پچھتے اوہناں دی ادھی صدی توں ودھ دی ریاض اے۔ ایہ اک سو جھوان شاعر دا کلام اے جنہے حیاتی دی کتاب دے ورقے نرے اُلٹ پلٹ کے نہیں دیکھے، ایہدی ہر سطر تے ہر لفظ توں گوہ نال پڑھیا اے۔ اوہدے اُتے وچار کیتا تے اج دیاں شعری لوڑاں توں روایت دی کسوٹی اُتے پرکھ کے شاعری کیتی اے۔ لہنی شاعری دے دیوے لئی اوہناں بابا فرید، گرو نانک، شاہ حسین، ملجے شاہ، خواجہ فرید، میاں محمد وارث شاہ تے دوجے مہمان شاعراں دی شاعری توں لو لئی اے۔ ”میں تن درد اوتے“ وچ راجا رسالو ہوراں ایس سے دیاں اوکڑاں، پیڑاں، ڈکھاں اتے مصیبتاں دیاں ولاں توں ہلوئے دین والیاں تصویراں کچھیاں نہیں۔ اوہناں لہنیاں غزلاں، نظماں، گیتاں، کافیاں، قومی تے انقلابی نظماں راہیں شاعری دی ہر پرکھ توں لہنی نویکی سوچ دی رنگتا وچ رنگ دتا اے۔

احمد راہی

راجا رسالو دی و نچلی

راجا رسالو صرف اک ناں نہیں۔ ایہ لہنیاں صدیاں تے سدھراں نال جڑیا ہویا کدی نہ
فکتن والا پینڈا اے۔ اوہناں دا ناں کجھ وی ہوندا۔ اوہناں دی کھوج انسانیت دی گجھی منزل
ای سی۔

راجا رسالو اک مچل پاکستانی تے مٹھے سبھاؤ دے شاعر نہیں۔ جس طرحاں اوہ بڑے بیے
اتے سادھو سنت ورگے نظر آوندے نیں۔ اوہ طرحاں اوہناں دی شاعری سہل، سوکھی
تے سمجھ وچ آون والی اے۔

لہنی نوہلی شاعری دے ناتے اوہ پنجاب دیاں سوہنیاں ریتاں تے انمول پریتاں دی
شناخت وی نہیں۔

راجا رسالو دی شاعری لہنی زمین تے زبان دے وچ کھسی ہوئی اتے زمین تے زبان وچ
اگنی ہوئی شاعری اے۔ درد وصال دا اندوہ، چھوڑے دا اوہناں دیاں ڈونگھیاں سوچاں دا
محرم اے۔

اوہناں دے شعراں وچ اکلاپے دا روگ تے بندیاں دی اجتماعی محبت دی تڑپ رچی
ہوئی جاپدی اے۔ پنجاب دے رہن سہن، پنجاب دے بلارے تے پنجابی معاشرت دے
لہجے وچ سچی سجائی شاعری لہناں دے لہجے نوں عوامی تے روزمرہ دا انگ عطا کردی اے۔
اوہناں دی شاعری دی کوک اکتارے والی اے۔ عصری تقاضیاں دے نال نال روحانی
تے صوفیانہ انگ وی اوہناں دی شاعری دی خصوصیت اے۔

جہڑا ویلا پیا جاندا اے۔ ایہدے وچ انسانی، روحانی تے اخلاقی قدراں ٹٹ پھٹ رہیاں
نیں۔ نجابت دا کوئی نل نہیں رہ گیا۔ بے غیرتی تے بے حسی دا اُچا ناں اے۔ سچ دی تھاں
جھوٹھ براجمان اے تے شرافت، دولت دے ہتھوں لیرو لیرپئی ہوندی اے۔ انسانی
روپے تے ورتارے خود غرضانہ تے خبطی ہو گئے نیں۔ بندے سستے ہو گئے نیں باقی ہر
شے مہنگی ہو گئی اے۔ رہیا سہیا بھرم ڈکو ڈولے کھاندی سیاست نے لٹ لیا اے۔ اپنے

رب ویاں نعمتاں نال پیار کرن والا بندہ اج بڑا اوکھا اے۔ ایہ ساری گھٹن تے روح ویاں
فریاداں 'بلاں دے ہوکے تے ول ویاں ہاداں راجا رسالو دی شاعری دا موضوع نیں۔ پر
اوہناں نے اپنے رب نال وی لولا رکھی اے :

ہیٹھلی اُتے ہونی اے اک دن ویلا آپے دستے گا
ساتھوں بچ کے جا نہیں سکدے سانوں مارن والے لوک

راجا رسالو ہوری رزق حلال تے یقین رکھدے نیں۔ آپ وی بڑے مہنتی نیں تے
ڈوجیاں ٹوں آکھدے رہندے نیں کہ دھرتی دا بوجھ نہ بنو بلکہ دھرتی ٹوں ماں جان کے
اوبدی سیوا کرو۔ ایس مٹی نال پیار کرو۔ ایہ تماڈا پیٹ بھر دیوے گی نالے تماڈی شرم رکھ
لوے گی۔ ایس لئی حیاتی بے مقصد نہیں ہونی چاہیدی :

اپنے ذہن دی تختی اُتوں

میل کھروچو

تے ایہ دیکھو

جس منزل ول اسیں ودھے ساں

اوہ تے ہو گئی

ہوروی ڈورا!

لہنی گل کہن واسطے راجا رسالو ہوری اکھراں دا بے دریغ استعمال نہیں کردے بلکہ
تھوڑے توں تھوڑے اکھراں وچ وڈی توں وڈی گل سلیقے نال کہہ دیندے نیں :

جاہرا گے کونا

پھای گل وچ پانی

تے :

ہنجواں دی بارش ہوئی اے
کچھ تیرے میں کچھ میرے میں

اوہ جائدے میں پئی ایہ دنیا ڈکھاں بھری اے۔ ہر کوئی اپنے سینے وچ کوئی نہ کوئی روگ
لئی پھردا اے۔ پر اوہناں دا یقین اے کہ ہر بندے دے ڈکھ دا علاج اک دوجے دی محبت
اے۔ پیارا ایسا دھرم اے جہڑا ٹٹے ہوئے ولاں ٹوں جوڑ دیندا اے :

عہ جہاں دے ڈکھ دیکھ دیکھ کے اپنے ڈکھ وی بھلدا جاواں

راجا رسالو ہوراں ٹوں ایس گل دا بڑا کر لاپا رہندا اے پئی ایہ بندہ جہڑا اللہ نے اپنا خلیفہ
بنا کے دنیا وچ گھلیا سی اوہ بے ضمیری تے بد کرداری دا محرم ہو گیا اے۔ اوہنے تاں دنیا
دی خوبصورتی وچ ودھاوا کرنا سی، محبت دے دن سونے پھلاں ٹوں ست رنگی لڑی وچ
پروتا سی۔ پر اک لہی غرض دی خاطر اوہنے دنیا ٹوں آزار دا گھر بنا دتا اے۔ نالے اپنے
آپ ٹوں درد اولے لا بیٹھا اے۔ اک دوجے دا دارو ہون دی بجائے بندہ، بندے دا
ویری ہو گیا اے :

ایہ تیرے بندے

جہاں ٹوں ٹوں

اشرف المخلوقات ہوں دا

لو بھ ڈتا آہی

کدوں تک

اپنیاں اولیاں درداں وچ

پھاتے رہن

راجا رسالو ہوری سبھ اُچے تے سچے شاعراں وانگوں ایہ آدرش رکھدے میں پئی حیاتی
اک سچی لگن تے اک چنگے نصب العین داناں اے۔ اوہناں دی شاعری لہی ساری توانائی

گدڑی پوش تے حجرا نشین شاعراں کولوں لئی اے۔ کدی اوہ حضرت بابا بھٹے شاہ دے
 دوارے جوگی بے کھلوتے نظر آوندے نیں۔ کدی کشکول پھڑکے حضرت سلطان باہو دا در
 کھٹکھاندے نیں۔ کدی حضرت بابا فرید شکر گنج دے بہشتی دروازے دی چوکھٹ پتہ دا
 کارن کردے نیں تے کدی شاہ عبداللطیف بھٹائی دے بھٹ دے آسے پاسے انگ
 بھوت ملدے نظر آوندے نیں۔ کدی اینج جا پدا اے پئی اوہ سچل سرمست دے فقیراں
 وچ کھلوتے چمٹا و جا رہے نیں تے کدی مست تو کلی دیاں راہواں وچ دھمال پارہے نیں۔
 کدی اوہناں ٹوں شاہ حسین دے شلوک رستا و کھاندے نیں تے کدی بھگت کبیر دیاں
 باتیاں ڈھاواں مارن تے مجبور کر دیندیاں نیں۔

راجا رسالو تاں اک بے چین وا ورولا نیں جنہاں دے ہردے وچ تھل دا ریگستان
 شوکدا اے پر جنہاں دے ذہن اندر راوی پیا ٹھاٹھاں ماردا اے۔ اوہناں نے اپنے را بھمن
 ٹوں مناون لئی قلم دی و بھلی پھڑ لئی اے تے ہجر دے پینڈے کردے آ رہے نیں۔ اوہ
 صدیاں دے رُے ہوئے نیں تے خورے کدوں تک و بھلی لے کے رُدے ہی رہن
 گے۔ رب کرے اوہناں دے عشق دا پینڈا کدی نہ سکے تے مدھر و بھلی دے سُرول
 والیاں ٹوں رستا و کھاندے رہن :

آیس آپا دھاپی دنیا وچ
 منزل تے پچنا اوکھا اے
 پھڑ باہو ورگا مرشد ٹوں
 سکھ چج کوئی یار مناون دا

بشری رحمان

راجا رسالو دی غزل

اک راجا رسالو پنجاب دا نابر، گھوڑے تے سوار، توتے ٹوں موڑھے تے بٹھا کے، شہر شہر تے پتھ پتھ بلاواں ٹوں ماردا تے لوکاں نال محبتاں پاندا پنجاب وچ ٹردا بھردا سی۔ ایہ قضا ڈیڈھ ہزار سال پرانا تے سیالکوٹ دے آسے پاسے دا اے۔

اک راجا رسالو پنجاب دا دانشور، شعراں دی سواری تے چڑھ کے، علم دے پرندے ٹوں بانہ تے بہا کے، پنجاب دے دانشوراں تے شاعراں دیاں بیٹھکاں دی رونق اے تے ایہ قضا پرانا نہیں بلکہ اج کل دا اے تے ایہ راجا رسالو وی اج کل دا راجا ای اے تے ایہ شہر لہور ٹوں ای پسند کردا اے کہ :

چپا چپا دھرتی نگاہ کے ویکھ لئی
سونہ رب دی نہیں لبھیا کوئی لہور جیہا

تے پہلے پرانے وقتاں دے راجا رسالو وی طرحاں اج دا راجا رسالو وی ویلے دے فرعونان ٹوں للکردا رہندا اے :

ویلے دے فرعونو سچی کہن دیو
ساہ کوئی سکھ دا سانوں وی تے لین دیو
مخلاں اُتے محل بنائی جانڈے او
جھگیاں دے وچ سانوں وی تے رہن دیو

لیہناں فرعونان تے قبضے گروپاں دیاں چالاں توں راجا رسالو ڈاڈھا واقف اے تے ماڑیاں تے لسیاں وائے تھیں لبھدا پھردا اے :

شاملاٹاں تے ڈیرے سارے سانجھ لے
پنڈ وچ کدھرے سانوں وی تے بہن دیو

مگر راجا، گزرے راجادی طرحاں رومان دا وی راجا اے تے جدوں اوہ رومان دی زمین
وچ پیر رکھدا اے تے تاں وی اوہدی شان وکھری اے۔ اوہدے الفاظ مناسب تے اوہدی
سوچ نویں تے اوہدی شاعری وچ پنجابی دے استعارے تے پنجاب ہی دے نظارے اک
بہت ہی سوہنے انداز وچ دیکھن توں ملدے نیں :

بجٹاں دیاں تانگھاں ٹکیاں نیں
چھڈے کاواں اج بنیرے نیں
ہنجواں دی بارش ہوئی اے
کجھ تیرے نیں کجھ میرے نیں

ایہو جیہے شعر پنجابی غزل دی زمین توں آبیار کردے نیں۔ لیہناں ورگیاں شعراں وچ
ایس زمین وچ اک نواں وتر آوے گاتے نوجواں شاعر نویاں جتاں سمجھ کے نویاں سمتاں
دریافت کرن گے کیوں کہ راجا رسالو غزل دی بندش وچ رومان دے نال نال معاشرے
دے چہرے توں نقاب وی نوچدا جاندا اے۔

جنے مرضی پروے پالے
اک دن کھل جائے نیں پول

تے نال نال جیون دا سبق وی دیندا اے

صدق توں سستی ورگا رکھ
پیراں تے نہ چھالے دکھ

ایہو تینوں ڈنگن گے
سپ توں جہڑے پالے ویکھ
آکڑ آکڑ چلدے نیں
رائی خاں دے سالے ویکھ

مگر یہناں ساریاں گلاں دی اک گل۔ صدیاں پرانے راجے رسالو دی طرحاں ساڈا
راجا رسالو وی پیار دا سودا گراے تے امید اپیغام وی پیار تے محبت دا ای پیغام اے۔

تھاں تھاں پیار دا جھنڈا لاوے
ایہو دولت ای ائمول

تے :

ہر تھاں ونڈھ پیار محبت
بولو سوہنا بولو بھنو
راجے دی گل بنھ لو پلے
دوجیاں دے لئی بولو بھنو

اعتراز احسن

درد اوتے

رتا!
سوہنیا رتا
ایہ تیرا بندا
چھڑا کدی تیرا نائب اکھواندا ہا
اج ایہنوں لگ گئے ہن
درد اوتے
رنگ برنگے درد
جہناں اُتے انگور نہیں اوند
ایہ درد اوتے
سدا بہار درد
ایہناں دردیں داماریا
زہراں پھلدا
اتے اپنی کنپٹی اُتے رکھ کے پستول
گھوڑا دب ڈیندا اے
میریا سوہنیا رتا
ایہ کدوں تک
ایہناں درداں تھلے

دیار ہسی

ایہ کدوں تک زہراں پھکدار ہسی

اتے کدوں تک ایہدے جاتک

جھڑنے تیرے فن دا

بہوں اُچاتے سُچا نمونہ ہن

ڈو جھیاں تے ہتھاں آل

ڈیکھدے رہن

میریا سوہنیا رتا!

ایہ تیرے بندے

جہنماں نوں توں

اشرف المخلوقات ہوون دا

لو بھ ڈتا آہی

کدوں تک

ایہناں اولیاں درداں اچ

پھاتے رہن

میریا سوہنیا رتا

میریا سوہنیا رتا

نعت شریف

خبرائِ عرشاں اُتوں آئیاں نبیاں دے سردارِ دِیاں
 دُھماں چار چھیرے پئیاں اج مدنی سرکارِ دِیاں
 عرشوں فرشاں تیکر ہئے خشبوواں دے جُھلے سن
 وچ طیبہ دے زلفاں کُھلیاں جد احمدِ مختارِ دِیاں
 نفرت دے سبھ اُچ منارے ہولی ہولی ڈھے گئے سن
 پاک محمد صلی اللہ علیہ وسلم لوکاں تائیں گلاں دسیاں پیارِ دِیاں
 لوکاں اُنگلاں موٹہ وچ پائیاں اوندی دیکھ حلیمہؓ نوں
 لہندے چڑھدے دُھماں پئیاں ڈاچی دی رفتارِ دِیاں
 پئے آکھن آپؐ نوں مکے دے لوکی صادق اتے امین
 ٹونباں گئے کرن سپرے گلاں سن اعتبارِ دِیاں
 پاکستان دی دھرتی گونجی صلوا علیہ دے نعریاں نال
 وسن روز قیامت تائیں گلیاں ایس دیارِ دِیاں
 غار دے اندر شوقن سپنی جد صدیقؓ نوں دُنگیا سی
 پلکاں موتی سٹن لگیاں تد احمدِ دے یارِ دِیاں
 کھڑا آ سمجھائے راجا کملیاں رملیاں اکھیاں نوں
 جاگو مٹی رہندیاں ہر دم بھکھیاں نہیں دیدارِ دِیاں

سلام بخضور حضرت امام حسین رضی اللہ عنہ

دے کے سر اسلام بچا لیا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 نے بچیاں کربل جہاد کیتا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 ہین لعنتی چار چوفیر قابض کیتی ذرا نہ مولا پروا کوئی
 سیس دے کے جیون دا ول دیا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 جدوں ابن زیاد لعین یارو سر ٹنگیا نیزے دی نوک اُتے
 پلے پلھ تے پڑھن قرآن لگا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 ہو گئی اے حد قربانیاں دی پچھے رہیا نہ وڈا تے کوئی چھوٹا
 وچ جھولی دے لال کوہا دتا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 جدوں ویکھیا اُمت نوں بھیز آپی ڈیرے کربل میدان وچ لاوتے
 سارے ٹبر نوں داتے لا دتا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 کوفے والیو! ویکھ لو اج رَج کے اک قافلہ نواں پیا آوندا اے
 نانے پاک دی اُمت نوں تار دتا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 کیتا بند پانی خیمے ساڑ دتے لائی واہ سی پوری یزیدیاں نے
 سی کیتی نہ سبھے کجھ سہ گیا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے
 راجا حق تے باطل دے بھیز اندر پیر ڈولیا ذرا امام دا نہ
 دتا سرتے کیتی نہ بیعت مولا کارناما ایہ وڈا حسین رضی اللہ عنہ وا اے

111127

قائد اعظم دی یاد وچ

بھریا رنگ حیاتی دے وچ پھڑ کے قلم آزادی
 محمد علی جناح تے ہوئی رحمت خاص خدا دی
 ورت کے نال تدبیر سوہنے سوچھ فکر تدبیراں
 سے ورھیاں ویاں کالک بھریاں دھو دتیاں تصویراں
 اج کجھ قوم دا فرض اے بندا پالے اوہدے بول
 تولے وچ انصاف دی تکرری سونے ورگا تول
 اپنی قوم دی خوشحالی دے کر کے کم وکھاؤ
 آپس دے سبھ جھگڑے جھیڑے نال سلوک مکاؤ
 صنعت اتے زراعت دے وچ وادھا بوہت ضروری
 جس دے نال ضرورت ہووے پاکستان دی پوری
 چن دے وانگوں جگ تے چمکے دیس میرے دا ناواں
 گھر گھر دے وچ نچن خوشیاں ٹھنڈیاں وگن ہواواں
 پھٹ پھٹ کالیاں راتاں وچوں نکلے سولھ سویرا
 اک یک ہو کے وسن سارے چھڈ کے تیرا میرا

انج وادون

(چودھاں اگست 1947ء)

بدل بدل کے آون رُتاں
آون تے رُجاون
پر کجھ رُتاں جدوی آون
یاواں نال لیاون
انج دے دن دا اصلا وکھرا
وکھری ایہدی چھب
نھیریاں چوں نور و سیلا
بخشیا سوئے رب
کٹک انھیرے شوکے لکھاں
دیوا بجھ نہ سکیا
میری قوم نے انکھاں والا
ٹوہر سلامت رکھیا
ایہ رُتاں دے واہے گھاٹے
جذبے مار نہیں سکدے
جذبے رہن سلامت تے فیر
انکھی ہار نہیں سکدے
لہودے سچے بال کے دیوے

چانن لائی رکھنا
انکھ اپنی دے جھنڈے تائیں
بس لہرائی رکھنا
اج دا دن اوہ دن اے جہنے
ساڈا مان ودھایا
آزادی دی شہزادی دا
سوہٹا رُوپ دکھایا
اج دے دن دی سوٹہ اے راجا
پیر پچھاٹہ نہیں دھرنا
مرنا پیا تے دیس وی خاطر
وج وجا کے مرنا

پاک وطن

پاک وطن توں جاواں صدقے میں ایس توں قربان
 ایہدے اُتے مان اسانوں ایہ ساڈا ایمان
 اک اک بندا کما ایہدا دیس نوں پیا شنگارے
 دیس دے ذرے ذرے اُتوں اپنی جندڑی وارے
 ایہدیاں آڈاں، کھالے، ندیاں وانگ بہشتی نہراں
 باغاں دے وچ کونلاں بولن پنچھی لیندے لہراں
 مٹی ایس دی سونا جے لمیاں کٹک کپاہواں
 ڈلے، مرزے، رانجھے ایس دے اک ڈوجے دیاں باہواں
 بُلھا، باہو صوفی ایس دے شاہ حسین فقیر
 وارث شاہ توں جاواں صدقے اُچی گاؤے ہیر
 ساڈی آن تے شان نوں جانے اُبھا لما سارا
 دیس اساڈا چمکان مارے جیکن قطبی تارا
 اس ول جہڑا میلی اکھے ویکھے اکھاں کڈھ لاں
 پیر ودھے بد نیتی والا مڈھوں رکھ کے وڈھ لاں
 اسیں آں امن امان دے حامی جانے گل جہان
 اُچا رکھے انکھ دا جھنڈا ہر ویلے ہر آن

سکھ سچ کوئی یار مناون دا

اج چار چفیرے ڈھماں نیں
 اج چرچا اوہدے آون دا
 عرشاں توں لے کے فرشاں تک
 وسیا اے بدل ساون دا
 ایس آیا دھاپی دُنیا وِچ
 منزل تے پُچھا اوکھا اے
 پھڑ باہو ورگا مرشد توں
 سکھ سچ کوئی یار مناون دا
 حق سچ دا جھنڈا چکن لئی
 نیزے تے چڑھنا پیندا اے
 ول سکھ لے کر بل راہیاں توں
 لگیاں نوں توڑ نبھاون دا
 ہن ہجر نبی ؐ دے وِچ یارو
 دل بچھیا بچھیا رہندا اے
 اکھیاں چوں اتھرو کردے نیں
 جیوں ورھدا اے مینہ ساون دا
 اوکھ دے ویلے سبھ رَل کے
 پڑھو لا اِلہِ اِلَّا اللہ

ایہ سبھ توں سُچا نسخا اے
چندڑی دے روگ مٹاون دا
راجے نوں پر جا کندی اے
کیوں ڈکو ڈولے کھانا ایں
بھل جا توں ہر اک رستے نوں
پھڑ راہ مدینے جاون دا

درجا بہ درجا

اُچیاں محلاں دے و سنیکو
جھگیاں دے و سنیکاں ول وی
کدی کدائیں جھاتی مارو
ایہ وی او سے ای فنکار دے
فن داہین نمونا سارے
جہڑا سبھ دا پالنہاراے
جہڑا مالک کل سنساراے
ہُن تے اک اعلان مطابق
درجے بدرجے سبھ مک گئے نیں
تسیں وی اُچیاں محلاں وچوں
نکلو

دیکھو

جھگیاں دے و سنیکاں تائیں

جاگ تھیا کرسان

جاگ تھیا کرسان
تے جاگی ساری دھرتی
توں جاگیں تے جاگن بھاگ غریباں دے
تیری سمیاں سم جان بخت خدائی دے
دھمیں اٹھیں دلیں سریاں
ناگاں اتے ٹھوہیاں دیاں
تیری کستی دے پٹیان نال
ڈولن محل امیراں دے
دھرتی دی سکھ وچوں کڈھیں
فصلاں رنگ برنگیاں
اُچیاں بولھاں ول تکیں
تے بٹ بٹ تکیں
اتے تکر ائی رہ جاویں
ول ڈیکھیں تے ڈیکھ تے تھیویں شرابی
پر ایہ نشا آہی گھڑی پل دا
ہن تیرے جاگن نال بلیا
جاگ پٹیاں تقدیراں
جاگی کل خدائی

ہن تیڈی محنت دا پھل
کوئی کھس نہیں سکدا
ہن جھوکاں آباد تھین
ہن نہ رہن اندھیارے
ہن تھین گلیاں روشن
ہن تیرے جاگن نال ملی
حقداراں کوں حق
ہن کوئی کھوہ نہیں سکدا
تیرا حق
میرا حق
حق کل خدائی دا

جاگ او بلیا جاگ

تیرے جاگن دے نال بلیا
جاگے کل خدائی
تیرے جاگن دے نال چٹا
اُچے محلّیں پئیاں تریڑاں
ڈھڈوگتیاں دے ٹھوٹھیاں تے
وجیاں ڈانگاں
ہُن تے دندیاں کھولھ پیارے
ہُن تے موہوں بول
پھیرنہ کوئی وڈوڈیرا
لے جائے تیرا بولھ
ہُن تے دندیاں کھولھ
ہُن تے موہوں بول

نویں رت

(کشمیری مجاہداں دی جدوجہد)

رتاں بدلیاں مہک پئے پھل بوٹے باغاں وچ کلیاں ٹہک پئیاں
جھڑیاں سون نے لائیاں چوٹہ گھٹیں بدلاں نال اج بدلیاں ٹھہک پئیاں
جھٹی واء آزادی دی ہر پاسے سفنے نویں غلاماں ٹوں آون لگے
ٹٹ گئی زنجیر غلامیاں دی پنچھی گیت آزادی دے گون لگے
چنچھاں تیز ہوئیاں وچ پنجرے دے فکر نواں صیاد ٹوں پین لگا
تے جاگ پئے شیر کچھار وچوں پنچھی پنجرے کوئی نہیں رہن لگا
فلسطینییاں، عرباں، کشمیریاں دی راہ کوئی ویری نہیں روک سکدا
نکلے رکھ کے سیس جو تلی اُتے ہے کون جو اوہناں ٹوں ٹوک سکدا
سرتے بنھ کے کفن مجاہداں نے لے کے حق آزادی دا رہن گے اوہ
جان جاوے تے جاوے بے شک راجا کلمہ حق دا دار تے کہن گے اوہ

پتن

چار چھیرے بھاجڑے گئی
چوہیں کوٹیں بھاجو بھاج
کندھاں کوٹھے چیکو چیک
ماواں سن پتراں سن دھیاں
مناں موہیں مٹی تھلے
دبیاں گئیاں
کسے نہ کوئی وٹا سنیہا
نہ کوئی وصیت
کوٹھے کندھاں، قبریں بنیاں
پتن سارا سنجاتے ڈھے ڈھیری ہويا
کہیاں اڈیکاں تے کاپدے چا
مکی تھاہر اڈیکاں والی

نہ کوئی رانجھا
نہ کوئی لڈن
نہ بیڑی نہ بیج
رانجھے ہیراں
سوہنیاں سیاں
سوں گئے سبھ دے لیکھ
چُپ چپیتے
رب دا بھانا
سارے سہ گئے، ویکھ

توں را نجنہن داویر

(عظیم فنکار عالم لوہار دی موت دانوہا)

پنڈاں، شہر، گراواں اندر
گو نچی تیری واج
تیری و نچھلی نے جگ موہیا
توں را نجنہن داویر
سردی صاحبان تیری باندی
نوکر میر، شمشیر
پنجاں دیاواں دی شوگر
تیرے وچ سریر
لہو دے اتھرو روندادے
اج راوی دانیر
وچ ترنجن روون چرنے
سالو لیرولیر
لوک سبھادی پرہیا خالی
دھرتی اے دلگیر
تیری موت سلکھنے سجنا
گئی کلچا چیر

سفننا

جدوی کھلی سی اوہ کھڑکی
کالیاں لم سلیمیاں زلفاں
خشبوواں دے ہل مچائے
میرا ذہن تے میریاں اکھاں
نشیا گتیاں

جدوی کھلی سی اوہ کھڑکی
چن دا ٹکڑا
سوہنا ٹکھڑا

دُور دُور تک

نُور وساوندا

تے تر فاوندا دِسیا

جدوی کھلی سی اوہ کھڑکی
وانگ مشالاں بھکھدیاں اکھاں

مینوں چو بھاں لاون

سجرے پھٹ لگاؤن

پر میں درداں مارا

ویکھاں ایہ نظارا

اینے چر وِچ اِک ہتھ ودھیا

ہو گئی کھڑکی بند
بیکل ہو کے
چار چھیرے
کملیاں وانگوں
ویکھاں لبھاں
اوہ زلفاں
اوہ سوہنا مکھڑا
تے اوہ بھکھڑیاں اکھاں

اکلپا

شکر دوپہرے
کل میں
اپنے پنڈول ٹریا جاندا ساں
اوس گکر
دے تھلیوں
لنگھن لگیاں
ڈاڈھا پیا گھبراندا ساں
جتھے میں تے اوہ ملے ساں
اک ڈوجے دے ہو ملے ساں
کلپاں ویکھ کے اج اوہ گکر
مینوں وڈھن
پنڈا اے

ٹوٹے دو

(پاکستان ٹن اُتے)

بیلے وچ کھلوتا

ہریا

بھائیں بھریا

رُکھ

اوندیاں جانڈیاں راہیاں تائیں

ونڈے

ٹھنڈیاں چھاواں

ایہ خلوص

ایہ ٹھنڈیاں چھاواں

اک وپری ٹوں

بھائیاں نہ

اوپنے مار کھاڑ قہردا

کیتا

ٹوٹے دو

سچ تے سچ

نبھیا

کوڑی دُنیا تائیں

پچیاں رہیوں سناوندا

کچی ہڈاں وچ رچی ایسی

سچ دی ایتھے جانہ کائی

دے دُہائی

سبھ خدائی

توں بلھا

میں بھلا بابا

سچ تے سچ دا جوڑ نہ کائی

دے دُہائی

سبھ خدائی

میں

میں آں بندار ب دا
تے نوکر سرکاری
لوکی مینوں ادیب نہ من
ایہ اوہناں دا حق اے
اوہ مینوں شاعر نہ سمجھن
ایہ وی سچی گل اے
پر میں اک گل دس دیاں
ڈھول و جا کے
جلھیاں پا کے
میں پیار کرناواں
اوس اُچے سچے بے تائیں
جتھے میری ماں
مناں موہیں مٹی تھلے
دبی پئی اے
جہنوں اسیں
موہن جو ڈاروتے ہڑپا
بنانہ سکے
اساں بنایا اوہدے تائیں

قبرستان تے گورستان
لپٹیاں تہذیبیاں دا
لپٹیاں وڈیاں دا
تے چھوٹیاں دا
تے سجرے جمیاں دا
پر میں اک گل
ہو روی دس دیاں
ڈھول و جا کے
جلھیاں پا کے
میں نہ بخشاں
اوہدے تائیں
چہڑا میری مٹی
میری اُچی سُچی مٹی
دے دل
میلی نظرے ویکھے

لوئے لوئے

آکھ دے اک پکارے دے نال
تمتی ورھے ہن بیت گئے بے
اپنے اپنے گلپیاں اندر
جھاتی مارو
تے ایہ دیکھو
کنا پنیڈا کیتا
تے کیہ کھٹیا
اپنے ذہن دی تختی اُتوں
میل کھروچو
تے ایہ دیکھو
جس منزل ول
اسیں ودھے ساں
اوہ تے ہو گئی
ہوروی دُور
کوہاں دُور

پر
ڈھیاں پیراں دا
اے وی سچھ نہیں وگڑیا
اے وی پھڑلو
پکیاں کر کے
ایمان، اتحاد تے تنظیم دی رسی
ایہو بابے دا فرمان
بے سرتی دی چادر لاہو
اگے پیرو دھاؤ
اے وی منزل و اجاں مارے
اے وی راہواں کھلیاں نین
اے وی بھرلو
لوئے لوئے
جے بھانڈے نوں بھرنا

(پاکستان دے 33 ویں یوم آزادی اُتے)

کدے سوچیا جے

بہتا چر نہیں ہو یا
ساڑے ویکھن دی گل اے
جدوں کدھرے قتل ہوندا سی
جدوں کسے سہاگن وا
سہاگ اُجرڈا سی
جدوں کسے بیوہ
کسے یتیم
دی کُلی
ڈھاہ وِتی جانڈی سی
جدوں کسے الہڑٹیار
دے سرتوں
چُتی
چھک لئی جانڈی سی
اودوں پتا جے
کیہ ہوندا سی
اودوں
لہندے پاسیوں
لال انھیری جھلڈی سی

وہندیاں وہندیاں

ست زمیناں

تے

ست اسماناں نوں

اپنی لپیٹ وچ

لے لینی سی

ہر شے لالولال

ہو جاندی سی

پر

ہن

ہر روز کئی کئی

قتل ہوندے نہیں

سہاگناں دے سہاگ

لٹ لے جاندے نہیں

بیواتے یتیمیاں دیاں

گلیاں ڈھاہ

دیتیاں جاندیاں نہیں

الھڑٹیاں دے

سراں توں

انیکاں

چُنیاں
چھک لئیاں جانِ دیاں نیں
کدے سوچیا جے
ہُن اوہ
لال انھیری
کیوں نہیں
جھلدی
کیوں نہیں
جھلدی

مستی دی خُشبو

سوہنی مستی دیس وی
سوہنی اے خُشبو
ایہ تیری اے سوہنیا
توں وی ایہدا ہو
سارے عیب جمان دے
مستی لوے لکو
ست سمندروں
پاروی جا کے
ساؤ بندے
بھل نہ سکن
اپنے دیس وی مستی
لشکاں پُشکاں
پونڈتے ڈالر
کھوہ نہ سکن
مستی دی خُشبو

باباجی فرما گئے نیں
پکی پیڈھی گل
”جیوندیاں پیراں تلے
مویاں اُپر ہو“
سوہنی مسٹی دیس دی
سوہنی اے خُشبو

ناصرباغ

ناصرباغ نُوں چل او بیلیا

ناصرباغ نُوں چل

دو ملکاں تے دو قوماں دی

ناصرباغ نشانی

شالا روزِ قیامت تائیں

رہوے پیار کہانی

مصر تے پاکستان سن دوویں

ایتھے بیٹھے رل او بیلیا

ناصرباغ نُوں چل

صبح سویرے ناصرباغ دے

ہوندے عجب نظارے

پنچھی ایتھے کرن کلیلاں

نالے چلن فوارے

جناح ہال دے اُتے ویکھو

جھنڈا رہیا اے ہل او بیلیا

ناصرباغ نُوں چل

کنٹین اِک ایتھے رات نُوں بھندی

سارا دن رہندی اے ٹھنڈی
اوس بازار دی عورت وانگوں
”رات سہاگن دن نوں رنڈی“
اٹھ وجے وی متھے اوہدے
بلب رہیا اے اک جل او بیلیا
ناصریاغ نوں چل

سڑکاں اُتے سیر کریندیاں
رنگ برنگیاں ناراں
گبھرو ایچھے کرن قواعد
لمبیاں بنھ قطاراں
بڈھے رُکھتے تھلے بڈھا
کلا رہیا اے ہل او بیلیا
ناصریاغ نوں چل

سیر کریندیاں ٹیاراں دے
جھمکے لین ہلارے
ناصریاغ دا پتا پتا
مہکاں پیا کھلارے
چھڑ دے سارے جھگڑے جھیڑے
ناصریاغ نوں چل او بیلیا

ناصر باغ نون چل

اوہی صدی اج بیت گئی اے

سانوں سمجھ نہ آئی

سیر گاہ تے پلے گراونڈ چ

فرق نہ جاتا کائی

ریشم ورگے گھاہ دے اُتے

رہیا سکوٹر چل او بیلیا

ناصر باغ نون چل

ناصر باغ نون چل او بیلیا

ناصر باغ نون چل

سچ سچ دسیں

(سید عابد رضوی کوئٹہ توں معذرت نال)

پکاسی وعدا
تیرا تے میرا
کٹھے جیاں گے
کٹھے مراں گے
تیرے تے میرے
قولان دے وچ
چن تے تارے
پھل تے کلیاں
چاننیاں راتاں
سجریاں فجران
سلونیاں شاماں
سارے دے سارے
پکے گواہ سن
ہن ساڈے
دوواں دے وچوں
اک نے اپنا وعدا
توڑ دتا اے

آواہدا
ویروا کرے
ساڈا مقدمہ
ساڈا سبھ کجھ
تیرے حوالے
اسیں نمائے
نیاں دی شوہلی
ٹنگے گئے آں
ویکھیں کدھرے
تکڑی پھڑکے
ماریں نہ ڈنڈی
سچ سچ دسیں
قبریں جا کے
ٹوں بھل گیوں
یاں میں بھلایا
جیوندیاں وعدہ

☆ اپنی بیگم خورشید صادق وی وفات اُتے.

تاریخ وفات 20 جولائی 1988ء

عزرا

خورے کس دی زلف نے اوہنوں ڈنگیا اے
اوس ہماڑ پانی وی نہیں منگیا اے

پنڈ دے سارے کندھاں کوٹھے ٹھک پئے
گلیاں وچوں خورے کھڑا لنگھیا اے

اسماناں تے لال انھیری جھلی اے
میرے لہو تھیں کہنے چولا رنگیا اے

وچ میداناں اچا رکھیا جھنڈے نوں
دوتیاں مینوں کنی واری انگیا اے

پچیاں گلاں کر کے راجے کیہ کھٹیا
لوکاں اوہنوں سولی اُتے شنگیا اے

رُس گئے نہیں شوہ جہناں توں اوہ سکھیاں کس کار دیاں
کھلیاں کنڈھیاں اُتے رہیاں آر دیاں نہ پار دیاں

لوکاں کولوں ڈر کے اکھیاں چُپ چپتے لائیاں سن
کھولہ دتے نین بھیت دے دے گجھتیا رمزاں یار دیاں

ویلے دی سپنی نے جس نوں بے وردی نال ڈنگیا سی
ادھی راتیں کوکاں سنیاں لوکاں اوس بیمار دیاں

بے سُرتی دی نیندر دے وچ جہناں لال گوائے سن
وچ تھلاں دے سستی وانگوں اُچیاں چیکاں مار دیاں

انکھی لوکاں تائیں مہنا پوجا چڑھدے سورج دی
جھاڑیاں اج وی دین گواہی سبھ دے دی بار دیاں

اپنے لہو وا دے ترونکا لایا رُکھ آزادی وا
سر لتھاں لئی سنبل بنیاں کائیاں مرزے یار ویاں

قوم دی خاطر چہناں راجا جام شہادت پیتا سی
خوراں ہار ہتھاں وچ لے کے ڈوروں واجاں مار ویاں

دل دا سبھ توں اُچا تحفا ڈوہوا دتا ڈھو
اسیں تے بچ کھلوتے بچنا جو ہووے سو ہو

دیری ودھ ودھ چھاپے مارن شالا رہوے سلامت
چناں وے تیری چانٹی ' تاریا وے تیری لو

آس دی ٹہنی لکوں ٹٹ گئی ہتھوں چھٹ گئی ڈور
ساڈے بچناں پُج کے کیتا ساڈے نال دھرو

اگے تن سو تیراں دا سی ناں دنیا تے روشن
اج مکھاٹ تن سو تن دے کتھے لواں لکو

اس دھرتی دا اللہ راکھا ایہدا اللہ بلی
اس دھرتی دے وچوں آوے بچناں دی کنسو

اُچیاں محلاں والیو لوکو! کرو نہ مان ودھیرا
جھگیاں دے وٹیکاں ول وی ویکھو کدی کھلو

رانجھن دی ونجھلی ہتھ پھڑ کے وچ زمین پنجابے
مہر محبت والے بی نوں تھان تھان دیو بو

ایویں راجیا کڑھے کڑھیں لمیاں بالیں اگاں
اکھلی وچوں آ جاندی اے جنساں دی خشبو

اُچے بُرج لہور دے ساڈا دین ایمان
بے قدراں ٹوں سار نہ جاندے ول اسمان

کوچے وچ محبوب دے دفعہ چُتالی لگی
رکھیں پیر سنبھال کے ہو جائے متاں چلان

اُتے قبراں چُٹیاں لوکی پاون . پھل
اج مقام انسان دا بھل گیا انسان

رنداں . پائیاں نیویاں ہتھوں ڈگے جام
سدھ بدھ رہی نہ ساقیاں ہو کھلے حیران

ستیں وہیں ڈاڈھیاں کیتا پورا سو
رُڑھدا پانی راجیاََ جاندا ول پتوان

ساقیا ایویں نہ کر بکھیڑے بھر کے دے گلاسی
تیرے باجھوں ہور اے کھڑا جھڑا رج پلاسی

ویٹ شیٹ دی لوڑ نہ کوئی ایویں نہ کر کھچل
حاضر مال پلا دے سانوں جو وی ویسی داسی

بینڈی اگے جپے ہوئے آں حالوں آں بے حال
عمر دی گڈی کھی جائے ڈھگا جویں خراسی

نہ ہن کوک فریدی سندی نہ ونجھلی دے بول
ویلے ڈوریاں کر چھڑیا اے ایہ کیہ قہر پیا سی

اج امیر 1 نوں کھڑا پچھے جھڑا چپ چپاتے
روندے چھڈ غریباں تائیں قبریں جا پیا سی

روز بجٹ نہیں اوندے جانڈے روز انی پیندا رولا
اپنے لیکھیں سڑوے جائے روٹی جیوں اکواسی

آس دی بیڑی لہراں دے وچ ڈکو ڈولے کھاوے
باجھوں خواجہ خضر دے راجا کھڑا پار لگا سی

1 ساڈا بجن رانا امیر خان جوئیہ جمدی وفات 17 مارچ 1975ء ٹوں ہوئی

شالا وسدے رہن ہمیشا پاڑے پاون والے لوک
جیتے سن خُشیں سن چھڑ کے جاون والے لوک

دل دلاں دے سووے یارو گلہ نہیں کجھ اوہناں تے
ساڈے لئی نیں ٹھنڈیاں چھاواں ساناں ساڑن والے لوک

صدیق یقین دا پلا پھڑ کے سوہنی کیتا پار چنھاں
ڈبڈے وچ دریائیں ڈٹھے لافاں مارن والے لوک

جہناں تقوے رب سچے دا منزل اوہناں توں کھنڈ کھاندی
دنیا نوں نہیں بھلے اج تک کشتیاں ساڑن والے لوک

ہیٹھلی اُتے ہونی اک دن ویلا آپے دے گا
ساتھوں بچ کے جا نہیں سکدے ساناں مارن والے لوک

تین شعر

رکھ سانجھ سانجھ اپنی تُوں زلف شریر تُوں
ڈنگے پئی بار بار ایہ میرے سریر تُوں

سارے شہر وچ راج اے اج جھکھ ننگ دا
وسے کوئی جا کے شہر دے مامے امیر تُوں

راجا ہاں پریت نگر دا مقدر دا بادشاہ
کیہ دیکھنا ایں پاندھیا ہتھ دی لکیر تُوں

ساڈے چار چغیرے نھیرے نہیں
ساتھوں رُسے سولھ سویرے نہیں

جناں دیاں تانگھاں کُمیاں نہیں
چھڈے کاواں اج بنیرے نہیں

سبھ سُنّیاں پڑاں جاگ پیاں
آیاں دے دُکھ گھنیرے نہیں

ہنجواں دی بارش ہوئی اے
کچھ تیرے نہیں کچھ میرے نہیں

نہیں ساتھی کوئی بھیڑاں دا
دردی تے اُنج بھیرے نہیں

دھڑکن وچ واہا ہویا اے
گلیاں وچ کس دے پھیرے نیں

راجا جی وسدے جگ اندر
برباد وِلاں دے ڈیرے نیں

وہندی ندی دا پانی
دولت آنی جانی

ویکھ کے کلم کلا
جھوکاں دیندے ہانی

وہریاں نال صلاحواں
ساڈا دلبر جانی

سولی تہیں چمنا
دستی سچ کہانی

جابر اگے کونا
پھاہی گل وچ پانی

پھلاں اُتے جوہن
ساون رت سہانی

انھی مست جوانی
مڑ کدی نہیں آئی

اکھوں اولھے ہو کے
در در پھرے نمائی

بدل وانگوں ورھیا
اکھاں وچوں پائی

کٹھیاں موشجہ مکالکاں
گجراتے عوی رائی

راجا عمرا لسی
کٹی نہیوں جانی

پیار دے روگی اس دنیا وچ پھروے نیں چپ چان
لکھاں اوڑاں سوڑاں آون پھر وی اوہ مسکان

ایس سے دے رانجھے ہیراں پھروے ڈاواں ڈول
کوئی نہ جاوے پیش اوہناں دی کھیڑے دین میدان

فنکار نوں دنیا دے وچ جیوندیاں کوئی نہ پچھئے
مر جاوے تے ضد بہ ضدی سو سو جشن منان

گل کرن دی جاچ نہ ایہنوں آکھن سارے لوک
دیکھو دیکھی بن گیا شاعر ایہ راجا نادان

نویں سویر دا سورج چڑھیا لے کے نواں پیام
پھلاں موہاں نال لگائے خشبوواں دے جام

آس دی رادھا بال کے بیٹھی بنیاں اُتے دیوے
اک اک کر کے بچھ گئے سارے اہے نہ آیا شام

دیریاں دے گھراج جھل پئی اے غم دی لال انھیری
کوئی نہ خبر اوہناں دی پچھتے باجھوں چاچا سام

اپنی آن زبان دی راکھی کر دے اکھی لوک
تسیں وی آؤ اچا کریے ماں بولی دا نام

لذت ماں دے دُدھ دی آوے اپنی بولی وچوں
اپنی ماں تے بولی دا میں سدا ای رہواں غلام

ماں بولی دے منکر راجا کدے نہ بخشنے جاون
ایسے لوکاں تائیں کریے دُوروں ست سلام

ہسدے وسدے رہن ہمیشہ جہڑے پاڑے پاون لوک
اوتھے ایچھے موجاں مانن بے شک راوی جاون لوک

پیار دی سیتا وچ بناں دے دھکے ڈھوڑے کھاندی
بیلیاں دے وچ چوریاں کھاون اس دنیا دے راون لوک

صدق یقین دا ٹھوٹھا پھڑ کے عاشق پھردے گلیو گلی
مہر وفا توں وانجھی دنیا منگیاں خیر نہ پاون لوک

وچ چوراہے ڈیرہ لایا محبوباں دے ویکھن لئی
دیریاں راہ وچ پھاہیاں گڈیاں نہ آون نہ جاون لوک

کتھے اج منصور تے سرمد کتھے ٹوہر ملنگاں دے
جس دے گل وچ رتاپے جائے سولی پھڑ چڑھاون لوک

ہجر وصال دے جھگڑے اندر دل دا جھگّا ہویا چوڑ
ایدھر اگ ہجر دی بھڑکے اودھر لنبو لاون لوک

گھر دا نقشا لگیا اے کوئی ہور جہیا
ویڑھے دے وچ نچیا اے کوئی مور جہیا

اوبدیاں پٹھیاں سدھیاں چالاں سدیاں نین
من وچ اوبدے ونیا، اے کوئی چور جہیا

دنیا کملی ہوئی جس دے ویکھن ٹوں
سانوں تے اوہ لگیا اے کوئی بور جہیا

چپا چپا دھرتی گاہ کے ویکھ لئی
سوئے رب دی نہیں لبھیا کوئی لہور جہیا

جس دے پچھے جرم گویا راجے نے
اونوں تے اوہ لگیا اے کوئی ہور جہیا

دُکھ اوتے جرنے پیندے
کم ان ہونے کرنے پیندے

بجناں دی خشنودی خاطر
جتے ہوئے ہرنے پیندے

رُسے یار مناون دے لئی
سو سو کھیکھن کرنے پیندے

مسی، شرمہ، سک تے سکڑا
کیہ کیہ کارے کرنے پیندے

اک ٹبر ٹوں پالن دے لئی
ست سمندر ترے پیندے

پگ سنبھال کے رکھن واتے
اوکھے پینڈے کرنے پینڈے

دنیا کھیڈ تماشا راجا
ڈاڈھے پانی بھرنے پینڈے

سوچاں رکھ توں اپنے کول
موہوں مندے بول نہ بول

دنیا ڈاڈھی اے راہکار
ماریا جائیں نہ اُبھول

ڈھول وِبا کے آکھن دانے
بیتوں ودھ کے بول نہ بول

جنے مرضی پروے پالے
اک دن کھل جائے نیں پول

نیت صاف جے ہووے تیری
مٹی وچوں موتی رول

کھاں تهاں پیار وا چھٹا لا دے
ایہو دولت ای انمول

بیتیاں سہجے بھل جا راجا
نویاں نویاں راہواں ٹول

اپنے آل دوالے ویکھ
زہری نہیں سبھ کالے ویکھ

صدق ٹوں سستی ورگا رکھ
پیراں دے نہ چھالے ویکھ

ایہو تینوں ڈنگن گے
جہڑے سپ ٹوں پالے ویکھ

نت اڑوئیاں پاوندے نہیں
محبوباں دے چالے ویکھ

آکڑ آکڑ چلدے نہیں
رانی خاں دے سالے ویکھ

شکھ دی برکھا ہووے گی

بدل کالے کالے ویکھ

راجا نھیرا منے گا

دسن پئے اُجالے ویکھ

بجناں دے ڈکھ ویکھ ویکھ کے اپنے ڈکھ وی بھلدا جاواں
بے قدراں دی وستی دے وچ اندرو اندری گھلدا جاواں

موٹہ سر میٹھو مٹی ہويا واں پر پھیر وی سفروں اکاں نہ
وادھو ککھاں کانیاں وانگوں سڑکاں اُتے رُلدا جاواں

منزل اُتے کد اپڑاں گا کد ایہ پینڈے دس مکن گے
نویں سویر نوں ویکھن خاطر اُٹھدا بہندا جُلدا جاواں

اوہدے حُسن جمال دے اگے ہمت کون دی ہوئی نہیں سی
مٹھیاں مٹھیاں اوہدیاں سُن کے ہولی ہولی کھلدا جاواں

میں ماڑا میں اصلوں ہینا کجھ وی میرے پلے ناہیں
باہو پیر دے ناں دے صدقے سونے دے نل تُلدا جاواں

میں صادق آں، میں آں راجا، پریت نگر وچ میرا ڈیرا
رکھاں وانگوں نیواں ہو ہو دل دے ورقے تھلدا جاواں

وسدے گھر وچ اون پروہنے چنگا اے
آ کے روثق لون پروہنے چنگا اے

ولیس میرے وچ امن سلوک دی واء چلے
اپنی نیندر سون پروہنے چنگا اے

باگاں دے وچ رُت بہار دی آئی اے
گیت خوشی دے گون پروہنے چنگا اے

اخباراں تے دنیا دی مت ماری اے
چنگی خبر لیون پروہنے چنگا اے

آون والیاں اک دن آ وی جانا اے
سیجاں نت سجون پروہنے چنگا اے

کھولھیا اپنے گھر دا بوہا راجے نے
ڈلے مرزے اون پروہنے چنگا اے

ویلے دے فرعونو سچی کہن دیو
ساہ کوئی مسکھ دا سانوں وی تے لین دیو

مخلاں اُتے محل بنائی جانڈے او
جھگیاں دے وچ سانوں وی تے رہن دیو

شاملاٹ تے ڈیرے سارے سانجھ لے
پنڈ وچ کدھرے سانوں وی تے بہن دیو

ہجر وچھوڑا مٹھا مٹھا لگدا اے
کدی ایہ ڈکھ سانوں وی تے سہن دیو

بولھ تے سارا تئیں ای ڈھوئی جانڈے او
وچ بھڑولے ساڈے وی کجھ پین دیو

اوہ تے اج کل گنگا بولا ہویا اے
وچ محفل دے راجے نوں وی بہن دیو

دنیا اُتوں فن دے سوے سک گئے نہیں
کھڑا آ کے رنگ بھرے تصویراں وچ

چٹے ورقے کالے ہوندے جاندے نہیں
خورے کیوں نہیں اثر رہیا تحریراں وچ

منبراں اُتوں روزہ ای رولا پیندا اے
کوئی سواد رہیا نہیں ہُن تقریراں وچ

ہوندے جاندے دُور نہیں بندے بندیاں توں
مہر وفا، دا گھاٹا اے تدبیراں وچ

چھڈ دتے نہیں سفنے تکتے راجے نے
کوئی وی گل نہیں لبھدی ہُن تعبیراں وچ

موٹہ دے جنڈرے کھوٹھو بھٹو
ہن تے موہوں بولو بھٹو

اپنی چپ وی چنگی نہیں جے
بولو کچھ تے بولو بھٹو

بولیاں ای مسئلے حل ہوندے
چھیتی دنڈیاں کھولو بھٹو

سوہنیاں سوہنیاں گلاں کر کے
مانک موتی رولو بھٹو

ہر تھاں ونڈو پیار محبت
بولو سوہنا بولو بھٹو

راجے دی گل بنھ لو پلے
دوجیاں دے لئی بولو بھٹو

اوہ آیا تے ہسیاں کلیاں
اوہدیاں گلاں مصری ڈلیاں

ٹور اوہدی توں۔ اینج پیا جاپے
ہرنیاں جیوں نیلے نوں چلیاں

پنڈ وچ اوہدے آون دے نال
ٹور و ٹور ہويا وچ گلیاں

غٹے دے وچ اوہدیاں اکھاں
راتیں وانگ مشالاں بلیاں

وچھڑیاں کونجاں اک دن ویکھیں
ڈاراں وچ زلیاں کہ۔ زلیاں

وطن توں جنداں وارن چہڑے
خُوراں دین سلامی کھلیاں

خبراں پڑھدیاں وُگا راجا
سارے رَل مل جھستو تلیاں

تھاں تھاں توں پلا پائیا چولا اے لیر وی
سُدھ بُدھ رہی نہ جان نُوں اکھاں نیں نیرو وی

ہیراں وچ آون بیلیاں لے کے چھنے چُوریاں
رانجھیاں نُوں بھاوندے جنگلاں دے جھنڈ کریر وی

باجھ بھراواں ماریا ہوئی ہنے مرزے جٹ نُوں
بکّی وی وہیندی زہ گئی، ٹنگے ای رہ گئے تیر وی

اُچیاں دے ول تکنا مہنگا ای پیندا اے سدا
تنگڑیاں اتے ماڑیاں ہوندا کلہا سیر وی

نیزے اُتے ٹنگیا سر نُوں جدوں سی ظالماں
کربل سی جُھباں ماریاں روندی رہی ہمیشیر وی

دھیاں تے بھیناں ہونڈیاں دھن پرایا راجیا
بابل نے اتھرو پی لئے رہ گئے روندے ویر وی

پیارے دوارے
درداں مارے

روندے جانڈے
کرن نظارے

وچ اڈیکاں
ندی کنائے

گزریاں راتاں
دن وی سارے

ہن تے آ جا
ساجن پیارے

راجا تینوں
واجاں مارے

رکھنے پھل کتاباں دے وچ

پاؤنی چند عذاباں دے وچ

آتا لون نہیں پورا ہونا

نہ پو ایڈ حساباں دے وچ

باگاں اُتے چھائی اُداسی

مہک نہ رہی گلاباں دے وچ

بھل بھلا بیٹھے نیں اوہ وی

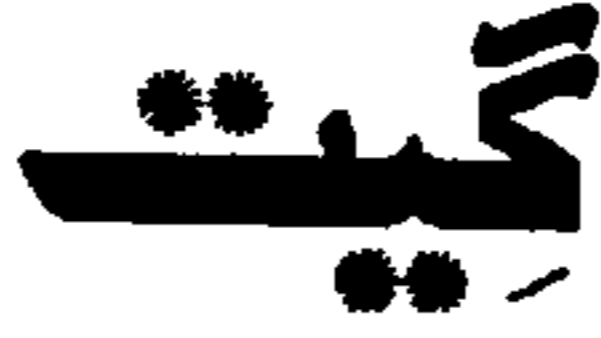
مددے سن جو خاباں دے وچ

کوئی وی کم وی گل نہیں ہوندی

آسے ہوئے جواباں دے وچ

لے کے بہ گئی بے یقینی
رس نہ رہیا ثواباں دے وچ

راجا دنیا کملی ہو گئی
پے گئی نویں عذاباں دے وچ

سوچاں وچ ڈبیاں نیں سوچاں میرے ہائیا
 چھم چھم روندیاں نیں اکھیاں نمائیاں
 ٹر گیوں دُور چٹا چھٹی نہ ٹوں وات وے
 جاگو مٹی رہنی آں میں ساری ساری رات وے
 گھر گھر پیندیاں نیں تیریاں کہائیاں
 چھم چھم روندیاں نیں اکھیاں نمائیاں
 دس دے ٹوں ساڈا کوئی جتا قصور وے
 کھڑی گلوں رہنا ایں ٹوں ساتھوں دُور دُور وے
 تیرے وے پیار والا واسطہ میں پانی آں
 چھم چھم روندیاں نیں اکھیاں نمائیاں
 تیرے میں وچھوڑے وچ ہوئی دلگیر وے
 لباں اُتے جند آئی وقت اخیر وے
 چھیتی چھیتی بوہڑ کدھروں ڈھول میرے جانیا
 چھم چھم روندیاں نیں اکھیاں نمائیاں

گلاں رَج کے نہ کیتیاں سویر ہو گئی
 پوہ پھٹی تے دنیا انھیر ہو گئی
 کر اپنے ٹوں وعدیاں ٹوں یاد سجنا
 سُن نیڑے ہو کے میری فریاد سجنا
 وِج تیریاں اڈیکاں کئی دیر ہو گئی
 گلاں رَج کے نہ کیتیاں سویر ہو گئی

ایہ وچھوڑا ساتھوں جھلیا نہ جاوے سوہنیا
 سانوں چین اِک پل پوی نہ آوے سوہنیا
 آ کے ویکھ لے ٹوں مٹی دا میں ڈھیر ہو گئی
 گلاں رَج کے نہ کیتیاں سویر ہو گئی

سانوں ڈالراں نے سجنا مکا وِتا اے
 تینوں اپنا ایہ دیس بھلا وِتا اے
 ویکھ دنیا ایہ ساری ہیر پھیر ہو گئی
 گلاں رَج کے نہ کیتیاں سویر ہو گئی
 پوہ پھٹی تے دنیا انھیر ہو گئی

ہر بھجن بئیس (کینیڈا) توں متاثر ہو کے

کئی سال گزرے ایہ دن رات بیٹے
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

خزاواں نے تھاں تھاں تے تنبو نہیں تانے
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

جو ٹبے ٹوں اُچے تے ڈیرا جمایا
تے گھر بار سارا منوں کیوں بھلایا
جدائی نے مینوں اے کلا بنایا
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

گراواں تے شہراں چ چھائی اُداسی
ایہ دھرتی پیاری اے ڈاڈھی پیاسی
بکڑا ساتھوں بدلاں نے بدلا لیا اے
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

اوہ دریا تے نہراں چ رہی نہ روانی
کیہ پھلاں تے کلیاں تے ورتی ویرانی
تے خُشبوواں مہکاں دی مکی کمانی
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

وچھوڑے نے میرا بُرا حال کیتا
میں صبراں دا راجے پیالا اے پیتا
تے زخماں نوں اپنے میں آپے ای سیتا
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں
کئی سال گزرے ایہ دن رات بیتے
بہاراں نہ آئیاں تیرے جان مگروں

(چینی پروہیاں دے اُون اُتے)

آئے چین توں پروہئے
ایہ نیں کھنڈ دے کھڈوئے
ساڈی ایہناں نال یاری
جانے دنیا ایہ ساری
جاواں ایہناں اُتوں واری
سانوں لگدے نیں سوہئے
آئے چین توں پروہئے

ایہ ساڈیاں نیں باہواں
کراں ایہناں اُتے چھاواں
جند گھول میں گھماواں
ایہ نیں ڈاڈھے من موہئے
آئے چین توں پروہئے

ڈاڈھی چینیاں دی آن
روٹی رج گھروں کھان
ساڈا مان تے تران
کردے کم ان ہونے

آئے چین توں پروہے

میڈم زینگ 1 نوں سلام

ڈیلی گیٹاں نوں سلام

سارے چین نوں سلام

ایہ نیں ڈاڈھے من موہے

آئے چین توں پروہے

سیکھو ایہناں دی زبان

نبی پاک صلی اللہ علیہ وسلم دا فرمان

ودھے جان تے پچھان

مڈے سوہیالی نوں سوہے

آئے چین توں پروہے

ایہ نیں کھنڈ دے کھنڈے

ہالی واگیت

بے بے وئی ہالی آیا وچ پِلیاں
 کوئی چندری نظر نہ لاوے
 ہالی آیا وچ پِلیاں
 بے بے وئی دیس وچوں کال مکیا
 جدوں آ گئے گورے ساوے
 دیس وچوں کال مکیا
 بے بے وئی ہالی اُتوں جاواں صدقے
 چھولے سانجھ کے کٹک ٹوں گاہوے
 ہالی اُتوں جاواں صدقے
 بے بے وئی پِلیاں چ سونا اگدا
 ہالی کھاو خوراکاں پاوے
 پِلیاں چ سونا اگدا
 بے بے وئی ہر پاسے ہویاں خوشیاں
 جوگ پئی گھنگھرو چھنکاوے
 ہر پاسے ہویاں خوشیاں
 بے بے وئی دائیاں دے بولھ لگ گئے
 جی لونگ دے پاوے لشکارے
 دائیاں دے بولھ لگ گئے

بھارت وچوں جنگی قیدی واپس آون اُتے

آیا سوہنا سجن

راہواں تھیاں روشن

مکتے دکھ تے الم

واراں تن، من، دھن

آیا سوہنا سجن

سنگیاں کرن بکھیرے

سانول وڑیا اے وپڑے

کرودا گلڑے تے جھیرے

ساڈا کھلدا اے من

آیا سوہنا سجن

گزریاں ہجر دیاں راتیں

گھر آئیاں نہیں براتیں

محلین ہلیاں نہیں باتیں

ویرھا نور فگن

آیا سوہنا سجن

ساکوں عید دیھاڑا

ملیا سانول پیارا

چڑھیا چن نیارا
گلیاں تھیاں روشن
آیا سوہنا جمن
مکتے ہجر دیہاڑے
سانول موڑے مہاڑے
سارے مکتے نیں پاڑے
خوشی تھیا اے من
آیا سوہنا جمن
راہواں تھیاں روشن

ماہیا

کوئی کوٹھا چویا اے
اللہ سائیں فضل کیتا، میل جہاں ناں ہويا اے
بھیڈاں ناں واڑا ای
جہاں ناں میل ہويا، اج عید دیہاڑا ای
تھالی وچ بھنڈیاں نہیں
جہاں دے آون ویاں، خشبوواں کھنڈیاں نہیں
زب کرم، نکلیا اے
تقدیراں جاگ پیاں، اک قیدی آیا اے
ہتھ جوڑا پکیاں ناں
قیدوں ول آیا، ساڈی چانن اکھیاں ناں
پانی گھرنے وچوں پاوئی آں
رنگے پنگ اُتے، مانہ چن نوں بٹھاوئی آں
دو پتر تریکاں نہیں
آیاں جہاں نوں اسیں، رنج رنج ویکھاں نہیں
کوئی پیار نی پھاپی اے
مولا کرم کیتا، رُت ملے نی آئی اے

پیلی دا بوٹا

پیلی دا بوٹا ماہی وے
اوہنوں لگیاں گولھاں ڈھولا
چھڑ گیوں ستھڑی ماہی وے
پئی گھر گھر ٹولاں ڈھولا
پیلی دا بوٹا ماہی وے
اوہدی چھاں گھنیری ڈھولا
چھڑ کے نہ جاویں ماہی وے
میں ازلوں تیری ڈھولا
پیلی دا بوٹا ماہی وے
اوہدی عجب کہانی ڈھولا
چھلا ہتھ دا ماہی وے
سانوں دیو نشانی ڈھولا
پیلی دا بوٹا ماہی وے
اساں آپ لوایا ڈھولا
تینوں تکیا ماہی وے
رنگ ہویا سوایا ڈھولا
پیلی دا بوٹا ماہی وے
ہیٹھ ونگاں دا کھارا ڈھولا

دل ویاں دساں ماہی وے
توں بھریں ہنگارا ڈھولا
پپی دا بوٹا ماہی وے
تک سکھیاں آیاں ڈھولا
زل کے کھائیے ماہی وے
میں آپ پکائیاں ڈھولا
پپی دا بوٹا ماہی وے
نہ کر توں جھیرے ڈھولا
پنڈ ویاں کڑیاں ماہی وے
سانوں کرن بکھیرے ڈھولا
پپی دا بوٹا ماہی وے
اساں تھلے بہنا ڈھولا
ویس دی مٹی ماہی وے
ساڈا سچا گہنا ڈھولا

بولیاں

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا مینا
مریاں ٹوں چل بیلیا، رنبا داتری اے تیرا گھنا
مریاں ٹوں چل بیلیا

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا کماں
میرے دیس دیاں مٹھے چول تے کنکاں لسیاں
میرے دیس دیاں

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا گھاہ
دھرتی وطنان دی ٹوں دَب دَب کے واہ
دھرتی وطنان دی

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا تھالی
فصلاں کئی دیوے ساڈی دھرتی نصیباں والی
فصلاں کئی دیوے

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا کولے
جٹ دے ٹوہر ویکھو مٹھی وڈھ کے بیج لئے چھولے
جٹ دی ٹوہر ویکھو

بارھیں برسیں کھٹن گیا تے کھٹ کے لیایا سوئے
کنکاں دیس دیاں اسیں کھا کھا تگرے ہوئے
کنکاں دیس دیاں

ڈھولا

(لبنان اُتے اسرائیلی حملے توں متاثر ہو کے)

کال بلیندی اللہ نبی پاک وارث اے کُل جہان دا
 خبراں دُوروں پتیاں آوندیاں نیں مندا حال اے اج لبنان دا
 کافراں کیتا اے بند پانی نقشا مُڑ چھکيا ہنہ کرنل میدان دا
 نکتے نکتے جاتک سانگاں اُتے ٹنگے ہنہ واہ واہ کیتا نیں کم شیطان دا
 اج وچ بیروتے (1) پہرا اے بڑچھا گردی وا مسئلا کائی نہیں رہ گیا چُچھ بچھان
 اگاں لگیاں نیں گلایاں تے کوچیاں وچ لالو لال ہویا اے رنگ آسمان دا
 ساڑ پھوک کے پنڈاں تے شہراں نوں حلیا دتا نیں بدل فلسطان 2 دا
 ایہناں بیگناں تے ریگناں رُل کے چلیاں لہو پیتا اے مسلمان دا
 اج کندھاں کچھے متا پیا پکیندا اے دنیا اُتوں اسلام مٹان دا
 یہودی چیلنج تے چیلنج پیا کریندا اے موٹہ پی تگنی اے ساری خدائی عربستان دا
 ایہو ویلا جہاد اے مسلمانو ہتھیں پھڑو تلوار کھاہڑا چھڈ کے ملن ملان دا
 اج مڑ سداں تے سداں پتیاں پوندیاں نیں باندھاں پتیاں بدھیندیاں نیں
 لدھی 3 پی کوکیندی اے اکھاں پتیاں وہیندیاں نیں راہ مڑ کے ڈتے 4 رنگے شیر جوان دا

(1) بیروت (2) فلسطین (3) ڈلے بھی دی ماں دا ناں (4) ڈلا بھی

مزاحیانگ

جدوں پیا سی وچ پلیٹ دے سارے جگ ٹوں سی اوہ بھاوندا
 اوہ کباب سی کسے ہور دا پیا کھاوندا کوئی ہور سی
 پورا قبضا سی اوس تے پلس دا ڈردا دم نہیں سی کوئی ماردا
 ہے سی مال اوہ کسے ہور دا پیا لٹاوندا کوئی ہور سی
 سارا پنڈ سی ڈانگو ڈانگ ہویا، ماں پتر ٹوں نہیں سی سنبھالدی
 اوہ مکان سی کسے ہور دا پیا سانجدا کوئی ہور سی
 ہس لیلیٰ نے مجنوں ٹوں آکھیا چم دے میں جتی سواونی اے
 اوہ چم سی کسے ہور دا پیا لہاوندا کوئی ہور سی
 آوا جائی دی ریل سی چلدی موڈھے نال سی موڈھا جدا
 ساکوں ہائی اڈیک کسے ہور دی پیا آوندا کوئی ہور سی
 آیا دھاپی دے ایس جہان اندر ہر تھاں انھیر سی مچیا
 ویزا لگیا سی کسے ہور دا پیا جاوندا کوئی ہور سی

چائن چرائغ

حضرت شاہ ماوہو لعل حسین دے حضور

مِتراں دی مجھائی اوکھی
اوکھا مِتراں اون
مِتر جد دے وِچھڑے ساتھوں
اساں چھڑیا سیجیں سون
مِتراں جد وی پھیرا پایا
نس نس گاوے گون
اندر ول جد جھاتی پائی
نکل پیا کوئی ہور
تخت لہور نہ سندا بانگاں
تھاں تھاں شور ای شور
شاہ حسین ساکوں سبق پڑھایا
مِتراں اگے نیون
مِتر جے کر بر وی منگن
نہ دیکھیے سجے کھے
”شاہ حسین شہادت پائین
جو مرن مِتراں دے اگے“

بابا نانک

بابا نانک سبھ دا میت
 پیار دے تھاں تھاں گاوے گیت
 اللہ والیاں دی ایہ ریت
 بابا نانک سبھ دا میت
 اُلفت والا چولا پا کے
 اپنے پرانے گل نال لا کے
 ونڈی مٹھی پریت
 بابا نانک سبھ دا میت
 پھڑ کے ونجھلی اُلفت والی
 مہر وفا تے شفقت والی
 گاوے مٹھے گیت
 بابا نانک سبھ دا میت
 نیچے سووے بابا کردا
 سبھ دے ڈکھڑے بابا جردا
 پاک پوتر اوہدی نیت
 بابا نانک سبھ دا میت
 بابا نانک سبھ دا میت

میرا سلام وارث شاہ

تیرے سوہنے کلام توں جاں صدقے تیری ہیر توں میرا سلام وارث
 ہتھ رکھ کے ویلے دی نبض اُتے کیتے اُچے تے سچے کلام وارث
 گھوڑا پھریا قلم دا ہر پاسے دھوڑاں چار چوپھیر دھمایاں توں
 کیہ مجال کوئی ودھ کے آئے اگے تیرے گھوڑے دی پھڑے لگام وارث
 قلموں ٹٹ گئیاں، کاغذ ہوئے کالے تیری ہیر دا نہیں جواب کدھرے
 تیرا جوڑ نہیں کوئی جہان اندر تیرا وجھکرا جگ وچ عام وارث
 اج وچ جنڈیالے دے روٹھاں میں اج خاناں دے خان مہمان ہوئے
 گکڑ بھجڈے تے قیے اڈدے میں ہون پئے تیار طعام وارث
 جگے ققمے وچ جنڈیالڑے دے اُتوں جھڑیاں سون نے لائیاں میں
 تیری قبر تے ورھے مینہ رحمتاں دا حشر تیک زندا تیرا نام وارث
 ہوویوں خن دا وارث توں وچ دنیا تیری متا کُل جہان اُتے
 راجے ورگیاں ساریاں شاعراں نے پیتا تیری صراحی چوں جام وارث

میاں محمد بخش دی چونکی

تیری جُوہ اُتے قبضا دیریاں دا
ذرا ایس پاسے پھیرا پا میاں
ہنومان دی ایس، اولاد تائیں
حق سچ دی گل سمجھا میاں
جویں گھگی بچائی سی دشمنان توں
ایویں آپ کشمیر بچا میاں
دمڑی والی سرکار دا واسطہ ای
چھیتی آ میاں، چھیتی آ میاں

حضرت خواجا فرید دے حضور

تیڈی جیوے روہی رانگی
 تیڈے جیون تھل میدان
 تیڈے جیون گلبے کٹیاں
 تیڈے پھل سدا مسکان
 توں رتاں دا ہیں بادشاہ
 ہیں بلیاں دا توں مان
 تیڈے ساوے جنڈ کریر ہن
 تیرے اگے زمین اسمان
 توں ادم وِتا قوم نوں
 اتے اوہناں دی پہچان
 پٹ انگریزی تھانیاں
 پئے اپنی جھوک وسان
 تیڈے شعر ہن کوزے مصریاں
 توں شاعراں دا پردھان
 شالا وسن جھوکاں تیریاں
 میرا جیوے پاکستان

سید فضل شاہ نواں کوٹی لئی

حشر تیک پنجابی دے فلک اُتے
رہوے چمکدا وانگ مہتاب بلی
تیرا ناں اُچا تیری شان اُچی
ڈاڈھی اُچی اے تیری کتاب بلی
غوطے لاکے ادب سمندراں وچ
لجھے لال ٹوں رنگ رنگیلڑے سن
وتر لاکے ایسے زمین اندر
ٹوں سن خوب کھڑائے گلاب بلی
انکھی لوک تیرے انکھی قلم تیری
ٹوں سین انکھیاں دا سردار بلی
گھمٹن گھیر وچ پھی اج قوم تیری
اودھا ویکھ اج حال خراب بلی
کرے ہتھ اٹھا صدا راجا
ربا کریں دعا منظور میری
میری قوم اُتے فضل شاہ ہووے
فضل شاہ دا بے حساب بلی

پیر فضل گجراتی دے دین

گلیاں سُنج سُنجیاں
رونق نظر نہ آوے
لُس لُس کروے محل وی
پئے دسن اج بڈاوے
ویکھے چک چک اڈیاں
وگدا پیر چنھاں
لٹ لئی رونق کنڈیاں
لالہ 1 نظر نہ آوے
اج امانت قوم دی
قبراں کھوہ لئی
لگی ڈھاہ چنھاں نوں
کہڑا آن بچاوے
ماں بولی دے کچھڑوں
ڈگا فضل نگینا
گل وچ زلفاں لمکیاں
کہڑا سینے لاوے
تھکیا ٹٹیا جا پدا
ہولی کرو ”ٹکوراں“ 2

آپے لنبولا کے
آپے پیا بچھاوے
من مندرویاں ٹلیاں
کیتا بند کھڑاک
رمزاں مارن ٹکراں
حرفاں نوں چپ کھاوے
ہسدے وسدے شہروچ
ایہ کیہ قہریا.
بلھاں نوں چپ کھاگئی
جسا ہجر پتاوے
شاہ دوکے دالاؤلا
ستالمیاں تان
کدھروں نعرا حیدری
سننے وچ نہ آوے
”ڈونگھے پنڈیں“ 3 پئے گیا
راجا سی ان بھول
باجھوں فضل اللہ دے
کھڑا بنے لاوے

(1) پیر ہوراں نوں لوک ”لالہ“ آکھدے سن

(2) پیر ہوراں دی کتاب داناں (3) پیر ہوراں دی کتاب

483

پنجابی مرکز لاہور

Marfat.com